Komisja
Nadzoru
Finansowego

Prace legislacyjne prowadzone na forum europejskim dotyczące zmian w zakresie zarządzania kryzysowego (recovery and resolution framework), funduszu naprawczego (resolution fund) oraz funkcjonowania systemów gwarantowania depozytów (DGS)

Damian Jaworski
z-ca Dyrektora Departamentu Współpracy z Zagranicą
Urząd Komisji Nadzoru Finansowego
www.knf.gov.pl
Plac Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa
knf@knf.gov.pl

Komisja
Nadzoru
Finansowego

Zarządzanie kryzysowe (1)

- Komunikat Komisji Europejskiej w sprawie unijnych ram transgranicznego zarządzania kryzysowego z dnia 25.10.2009,
- Komunikat Komisji Europejskiej w sprawie nowych Europejskich zasad zarządzania kryzysowego w sektorze finansowym z dnia 20.10.2010,
- Konsultacje publiczne w sprawie technicznych szczegółów dla zarządzania kryzysowego z dnia 6.1.2011.

Zakres: instytucje kredytowe i firmy inwestycyjne

Cel:

1. Stworzenie mechanizmów odpowiedniej koordynacji działań w oparciu o jasny podział kompetencji pomiędzy właściwymi organami;

2. Wprowadzenie jednolitych narzędzi nadzorczych w okresie prewencji oraz w postępowaniu naprawczym i upadłościowym banku;

3. Zminimalizowanie potrzeby zaangażowania środków publicznych.

Komisja
Nadzoru
Finansowego

Zarządzanie kryzysowe (2)

Proponowane rozwiązania:

- harmonizacja narzędzi nadzorczych na wszystkich etapach zarządzania kryzysowego,
- nierynkowy transfer aktywów,
- plany sanacyjno-naprawcze (recovery and resolution plans/living wills),
- zamiana długu na kapitał (bail in),
- utworzenie kolegiów naprawczych w składzie Ministerstw Finansów, organów nadzoru, banków centralnych, a także organów naprawczych,
- zharmonizowane zasady postępowania naprawczego (bank pomostowy, sprzedaż przedsiębiorstwa, good/bad bank)

Komisja Nadzoru Finansowego

Zarządzanie kryzysowe (3)
Etapy

Prewencja
(*Prevention*)

Wczesna Interwencja
(*Early Intervention*)

Postępowanie likwidacyjne
(*Resolution*) **lub upadłość**

Komisja Nadzoru Finansowego

Zarządzanie kryzysowe (4)
Narzędzia

Warunki	ETAPY	Propozycje podejmowanych środków
Instytucja normalnie działająca	**PREWENCJA**	- testy warunków skrajnych, - wzmocniony nadzór (*enhanced supervion*), - działania prewencyjne (m.in. transfer aktywów).
Naruszenie lub prawdopodobne naruszenie wymogów kapitałowych	**WCZESNA INTERWENCJA**	- ustanowienie zarządcy komisarycznego, - plany sanacyjno-naprawcze (*recovery and resolution plans*), - użycie narzędzi z art.136 dyrektywy ws. wymogów kapitałowych (CRD)
Instytucja upada lub jest prawdopodobne, że upadnie	**POSTĘPOWANIE NAPRAWCZE (REZOLUCJA)**	3 opcje: 1) <u>zwykła procedura likwidacyjna</u> (inst. nie jest ważna systemowo) - zastosowanie kodeksu upadłościowego 2) <u>uporządkowana likwidacja</u> (inst. ważna systemowo lub obawa małej skuteczność przy zastosowaniu opcji 1) - bank pomostowy, - sprzedaż przedsiębiorstwa. 3) <u>postępowanie naprawcze</u> (w celu zminimalizowania strat) - sprzedaż przedsiębiorstwa, - zamiana długu na kapitał (*bail-in*)

Komisja
Nadzoru
Finansowego

Zarządzanie kryzysowe (5)
Kwestie problemowe

- **Transfer aktywów** - umożliwienie zastosowania tego mechanizmu na zasadach nierynkowych, jeżeli działanie takie byłoby uzasadnione interesem grupy,

- **Plany naprawcze** - koncepcja tworzenia nadzorczych planów dla grupy z poziomu skonsolidowanego,

- **Postępowanie naprawcze** - konieczność wcześniejszego uzgadniania w ramach kolegiów nadzorczych działań podejmowanych lokalnie.

Komisja
Nadzoru
Finansowego

Zarządzanie kryzysowe (6)
Transfer aktywów

- mechanizm wykorzystywany w fazie prewencyjnej
- transfer na zasadach nierynkowych (złamanie zasady arm's lenght)
- mógłby odbywać się zarówno w kierunku spółka dominująca – spółka zależna, spółka zależna – spółka dominująca oraz spółka zależna – spółka zależna
- uzasadniony interesem grupy jako całej (możliwość pokrzywdzenia jednej ze stron)
- nadzór lokalny nie ma możliwości przeciwstawienia się wykorzystaniu tego środka

Komisja
Nadzoru
Finansowego

Zarządzanie kryzysowe (7)
Plany sanacyjno-naprawcze
(Recovery plans/ living wills cz.1)

- opracowywane przez instytucję kredytową,
- odpowiadają specyfice danej instytucji pozostawiając jej możliwość wyboru środków,
- zawierają ocenę rozmiaru i szybkości podejmowania potencjalnych działań naprawczych i ich wpływu na kapitał, płynność i franczyzę,
- plany przygotowywane dla indywidualnych instytucji vs. plany grupowe

Komisja
Nadzoru
Finansowego

Zarządzanie kryzysowe (8)
Plany sanacyjno-naprawcze
(*Resolution plans/living wills* cz.2)

- opracowywane przez właściwe organy nadzorcze w oparciu o szczegółowe informacje i analizę otrzymywane od instytucji,
- przygotowywane przed wystąpieniem sytuacji kryzysowej i zawierające wystarczającą ilość informacji, aby określić, jak grupa finansowa będzie rozwiązywana/likwidowana,
- elementy tego planu mają aspekt „strategiczny" i mają na celu dążenie do optymalizacji podejmowanych działań,
- stworzenie kolegiów naprawczych (*resolution colleges*) z wiodącą rolą grupowego organu naprawczego.

Komisja
Nadzoru
Finansowego

Zarządzanie kryzysowe (9)
Postępowanie naprawcze cz.1
(*Resolution*)

- Propozycja KE zakłada harmonizację zasad postępowania naprawczego poprzez wprowadzenie wspólnych narzędzi oraz utworzenie nowego organu odpowiedzialnego za restrukturyzację banków,
- Organy odpowiedzialne za restrukturyzację banków miałyby uczestniczyć w kolegiach naprawczych (*resolution colleges*), podczas których miały by być dyskutowane ewentualne działania naprawcze wobec instytucji kredytowej lub grupy jako całej, przy założeniu wiodącej roli organu konsolidującego,
- Ograniczenie decyzyjności organów lokalnych w zakresie podejmowanych działań w odniesieniu do podmiotów działających lokalnie
- Brak specyfikacji co do tego kto powinien pełnić funkcję organu ds. restrukturyzacji (nadzór, bank centralny, system gwarantowania depozytów)

Komisja
Nadzoru
Finansowego

Zarządzanie kryzysowe (9)
Postępowanie naprawcze cz.2
Zamiana długu na kapitał (*bail-in*)

Konwersja długu na kapitał jako metoda zaangażowanie sektora prywatnego w ponoszenie kosztów kryzysu.

Konwersja długu na kapitał może odgrywać istotną rolę podczas procesu naprawczego (*resolution*)

- zapewnienia możliwości rekapitalizacji i polepszenia sytuacji finansowej spółki,
- umożliwia poprawę wskaźników spółki tj. współczynnika zadłużenia spółki, współczynnika bieżącej płynności i szybkiej płynności, współczynnika zadłużenia spółki itp.

W chwili obecnej nie zostały określone szczegółowe założenia tego mechanizmu dlatego potrzebna jest szczegółowa analiza m.in. co do zakresu, warunków uruchamiania mechanizmu, implikacja w odniesieniu do stabilności finansowej podmiotów.

Komisja
Nadzoru
Finansowego

Fundusz Naprawczy (*Resolution Fund*)

Komunikat Komisji Europejskiej z dnia 25 maja 2010 r.

Cel: Minimalizacja potrzeby wykorzystania środków publicznych na przeprowadzania działań naprawczych w bankach.

Zakres: Składki opłacane byłyby przez wszystkie banki.

Powiązania z DGS: KE rozważa możliwość powiązania funkcji Funduszu Naprawczego z Systemem Gwarantowania Depozytów, przy zachowaniu podstawowej funkcji systemów tzn. wypłaty gwarantowanych kwot depozytów

Struktura: Sieć narodowych funduszy vs. Pan-europejski fundusz utworzony w dalszej perspektywie

Komisja
Nadzoru
Finansowego

Systemy Gwarantowania Depozytów (1)

Cel: Stworzenie minimalnych ram funkcjonowania systemów gwarancji depozytów dla zapewnienia bezpieczeństwa deponentom,

Zakres: Składki opłacane przez instytucje kredytowe przyjmujące depozyty,

Nowe rozwiązania:

- Podniesienie i ujednolicenie poziomu ochrony
- Dalsze skrócenie terminu wypłaty środków
- Ujednolicenie zasad finansowania systemów
- Umożliwienie prowadzenia funkcji pomocowej przez system
- Możliwość wzajemnych pożyczek między systemami
- Single point of contact

Komisja
Nadzoru
Finansowego

Systemy Gwarantowania Depozytów (2)

1. Zwiększenie kwoty objętej gwarancją

- Jesienią 2008 roku Komisja Europejska w związku z narastającym kryzysem, KE wprowadziła podniesienie poziomu gwarancji depozytowych (najpierw do 50 tys. euro, a docelowo do 100 tys. euro),
- Nowelizacja dyrektywy zakłada utrzymanie zharmonizowanego poziomu gwarancji w wysokości 100 tys. Euro. Zapewni to równe warunki konkurencji w UE.
- KE zaproponowała wprowadzenie wyższej czasowej ochrony dla tzw. tymczasowo wysokich sald depozytowych (*temporary high deposit balances*), poprzez uwzględnienie sytuacji życiowych, uzasadniających wyższy niż standardowy poziom gwarancji

Komisja
Nadzoru
Finansowego

Systemy Gwarantowania Depozytów (3)

2. Wypłata:

KE: Skrócenie terminu wypłaty środków gwarantowanych z 20 do 7 dni kalendarzowych liczone od dnia, w którym instytucja nie jest w stanie spłacić deponentów i nie ma perspektywy spłaty w późniejszym terminie, lub sąd wydał decyzję o zawieszeniu roszczeń deponentów wobec instytucji.

PE: 5 dni roboczych na wypłatę gwarantowanych kwot. Krajom członkowskim do 31.12.2016 r. zostaje przyznana możliwość, na wydłużenie okresu wypłaty do 20 dni roboczych, jeżeli po dokładnej analizie stwierdzą, że nie będą w stanie sprostać 5 dniowemu terminowi wypłaty. Deponent ma jednak prawo w ciągu 5 dni domagać się wypłaty 5 tys. wuro lub jej równowartości.

Komisja Nadzoru Finansowego

Systemy Gwarantowania Depozytów(4)

3. Finansowanie:

KE: Co do zasady propozycja KE wprowadza harmonizację zasad finansowania systemów. Ustalono proporcję składek wnoszonych ex-ante i ex-post przez banki na rzecz systemów gwarancji depozytów. Jako podstawę finansowania systemu gwarancji depozytów określono następujące etapy:

- po pierwsze aby zapewnić odpowiednie środki finansowe, systemy gwarancji depozytów po 10 letnim okresie przejściowym powinny dysponować środkami na poziomie odpowiadającym 1,5% kwalifikujących się depozytów;
- po drugie banki w razie potrzeby muszą mieć obowiązek wnoszenia nadzwyczajnych składek ex post wynoszących do 0,5 % kwalifikujących się depozytów. (Jeżeli dokonanie tej płatności może zagrozić sytuacji banku, właściwe organy mogą go indywidualnie zwolnić z tego obowiązku).

PE: Pozostawiono wymóg finansowania ex-ante. Poziomu docelowy ma wynosić 1,5% depozytów podlegających wypłatom (*covered deposits*). Minimalna składka ma wynosić 0,1% depozytów podlegających wypłacie.

Komisja
Nadzoru
Finansowego

Systemy Gwarantowania Depozytów (5)

4. Umożliwienie prowadzenia funkcji pomocowej

KE: Środki finansowe zgromadzone w systemach gwarancji depozytów mają być zasadniczo wykorzystywane na spłatę depozytów, ale po spełnieniu określonych warunków mogą zostać wykorzystane do:

- Finansowania transferu depozytów do innej instytucji kredytowej,
- Zapobieganie upadłości banku

PE: Środki przeznaczane na wypłatę wypłatę kwot gwarantowanych mogą również zostać wykorzystane na etapach prewencyjnym i pomocowym po spełnieniu określonych warunków. Środki mogą być wykorzystane na:

- Pomoc w sprzedaży przedsiębiorstwa,
- Transfer depozytów do banku pomostowego,
- Przejęcie instytucji problemowej przez inną instytucję,
- Przeprowadzenie uporządkowanej upadłości.

Komisja
Nadzoru
Finansowego

Systemy Gwarantowania Depozytów (5)

5. Pożyczki:

KE: Stworzono możliwość korzystania przez każdy system z instrumentu pożyczek wzajemnych do maksymalnej wysokości 0,5% kwalifikujących się depozytów tego systemu. Systemy powinny partycypować w udzielanej pożyczce proporcjonalnie do wysokości kwalifikujących się depozytów w danym systemie. Spłata pożyczki powinna nastąpić w ciągu 5 lat, a nowe składki odprowadzane na rzecz systemu gwarancji depozytów powinny zostać podwyższone na potrzeby tej spłaty.

PE: Możliwości pożyczek wzajemnych między systemami na zasadach dobrowolności po spełnieniu odpowiednich warunków.

Komisja
Nadzoru
Finansowego

Systemy Gwarantowania Depozytów (6)

6. Single point of contact

KE: System gwarancji depozytów w państwie przyjmującym stanowiłyby wspólny punkt kontaktowy dla deponentów oddziałów zagranicznych instytucji kredytowych. Środki tych deponentów są co do zasady chronione przez system/y państwa macierzystego, zgodnie z propozycją system państwa przyjmującego zapewniałby:

- komunikację z deponentami w tym kraju (działanie w charakterze „skrzynki pocztowej"), oraz
- wypłacanie w imieniu systemu gwarantowania depozytów państwa macierzystego kwot gwarantowanych (działanie w charakterze „podmiotu wypłacającego").

Wiele z krajów członkowskich wyraziło swój sprzeciw co do brzmienia artykułu w tej wersji ze względu na potencjalne trudności w odzyskaniu przez systemy środków zużytych na wypłatę depozytów zgromadzonych w oddziale zagranicznej instytucji kredytowej.

PE: Zaproponowana treść odpowiada pierwotnej wersji proponowanej przez KE.